

عنوان مقاله:

پژوهشی بر نقوش و نشان های نمادین در سنگ نگاره ی تاق بزرگ بستان

محل انتشار:

سومین همایش ملی باستان شناسی ایران (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

هوشنگ رستمی - دانشجوی دکتری باستان شناسی دانشگاه مازندران

سیدرسول موسوی حاجی - دانشیار گروه باستان شناسی دانشگاه مازندران

رضا مهرآفرین - دانشیار گروه باستان شناسی دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

شاهان ساسانی با خلق سنگ نگاره های بسیاری در نقاط مختلف ایران سعی در نشان دادن قدرت و جایگاه خود و اعلان مشروعیت خویش به عنوان شاه برحق داشتند. این آثار ارزشمند که هریک از آنها سعی در بیان و انتقال یک مفهوم و حادثه تاریخی را دارند، حاوی نقوش و نشان های نمادین بسیاری هستند که هریک از آنها به نوعی بیانگر روش سیاسی و مذهبی شاهان است که در غالب نماد برای فهم بهتر بیننده در قاب تصویر سنگ نگاره ها گنجانده شده اند. تا کنون به صورت مستقل و مبسوط پژوهشی برای شناسایی و تحلیل این نقوش انجام نشده و مطالبی به صورت پراکنده و بسیاری جزئی و موردی در حاشیه ی پژوهش های مختلف آورده شده است. با توجه به گستردگی نقوش و نشان های نمادین سنگ نگاره ها در این نوشتار سعی بر آن است، بصورت موردی و مبسوط به مطالعه ی نقوش و نشان های نمادین تاق بزرگ بستان پرداخته شود و هریک از این نقوش را بصورت تفصیلی مورد ارزیابی و نمادشناسی قرار داد. روش این تحقیق کتابخانه ای (اسنادی) و بر اساس ماهیت از نوع تحقیقات تاریخی بشمار می رود. نتایج حاصل از این پژوهش بیانگر اینست که ساسانیان با خلق نمادهای مذهبی در آثار خود در پی مشروعیت بخشی و الهی جلوه دادن سلطنت خود بودند که این کار را با تجسم بخشی به ایزدان مزدیسنی همچون اهورامزدا و آناهیتا انجام می دادند. شاهان ساسانی می خواستند این مهم را به بیننده القاء کنند که سلطنت آنان ودیعه ای است آسمانی که از جانب خدایان به آنان اهدا شده است. علاوه بر حضور ایزدان یاد شده، نماد و نشان های دیگری همچون سیمرغ، هلال ماه، درخت زندگی، کنگره و شکار شاهی مشاهده می شود که هر کدام نشانی در جهت تقویت الوهیت بخشیدن به نقشها و مجالس شاهانه است

کلمات کلیدی:

ساسانیان، نماد، سنگ نگاره، تاق بستان، مذهب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/770668>

